

Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Presentación

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten unha ampla traxectoria dentro da nosa universidade. A principios dos 70 xa se impartían ensinanzas de Ciencias Económicas no antigo Colexio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse na Universidade de Santiago de Compostela. En 1990 segrégase no Campus de Vigo, o que suporá o nacemento da Universidade de Vigo.

No curso 1991/92 iníciase a docencia das licenciaturas de Ciencias Económicas e de Ciencias Empresariais no edificio actual, rexistrándose dos procesos de reforma dos seus plans de estudos nos anos 1995 e 2002. A raíz da promulgación do RD 1393/2007 sobre ordenación das ensinanzas universitariasponse en marcha o proceso de adaptación ao Espazo Europeo de Educación Superior, de tal xeito que, para o curso académico 2009/10, comezarán a impartirse as titulacións de Grao en Administración e Dirección de Empresas e en Economía ás que se refiren estas guías.

Perséguese con elo ofertar unhas titulacións máis adaptadas ao contexto actual, cunha adaptación das metodoloxías docentes orientadas cara a aprendizaxe do alumnado e o desenvolvemento das súas capacidades.

Localización

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo está no Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad.

En caso de precisar información é posible contactar a través das seguintes vías:

Correo - Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserxería)

986 812403 (Secretaría de Alumnado)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnado)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fcee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

A Facultade conta cunha importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte ás actividades de investigación,

docencia e extensión universitaria. Resumidamente, hai 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática e un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispón dun salón de actos cun aforo aproximado dunhas 550 persoas , un salón de graos para 60-80 personas, biblioteca con 400 postos de lectura e cafetería-comedor.

A continuación desglósase a información sobre servizos importantes para o alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTADO

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicacións de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudo, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servizos de xestión do alumnado (matriculas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudo e lectura e consulta bases de datos.

Para o servizo de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudo.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decana: Mª Dolores Garza Gil

Secretaria: Ana de Prado Vázquez

Vicedecana de Calidade: Mª Xosé Rodríguez Vázquez

Vicedecana de Relacións Internacionais: Carmen Otero Neira

Vicedecana de Relacións Institucionais: Lucy Amigo Dobaño

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G020V01101	Economía: Microeconomía	1c	9
V03G020V01102	Empresa: Fundamentos de administración	1c	6
V03G020V01103	Historia: Historia económica	1c	6
V03G020V01104	Matemáticas: Matemáticas	1c	9
V03G020V01201	Economía: Economía española e mundial	2c	6
V03G020V01202	Empresa: Matemática das operacións financeiras	2c	6
V03G020V01203	Empresa: Xestión de empresas	2c	6
V03G020V01204	Estatística: Estatística	2c	6
V03G020V01205	Dereito mercantil	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía: Microeconomía				
Materia	Economía: Microeconomía			
Código	V03G020V01101			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	González Savignat, María del Mar			
Profesorado	Díaz Vázquez, Raquel Ferrero Martínez, María Dolores González Savignat, María del Mar Lorenzo Alonso, Pedro Loveira Pazo, Rosa María			
Correo-e	savignat@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo xeral da materia é o de obter unha visión global da economía en xeral e da microeconomía en particular. Para iso, analizarase o funcionamento dos mercados e o comportamento dos axentes económicos que nel interveñen. En concreto, ofreceráselle ao alumnado unha perspectiva dos mercados e dos axentes desde o punto de vista do equilibrio parcial, tanto nun contexto de competencia perfecta como nun contexto de competencia imperfecta. Analizarase, tamén, o papel do Estado na formulación da política económica.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe		
□ Desenvolver a capacidade para analizar os efectos dos cambios no medio económico sobre o comportamento dos axentes e a súa consecuente repercusión nos mercados.		B1 B2 B5 B6 B13	C16	D1
□ Espertar o interese do alumnado respecto á análise dos efectos das políticas microeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formar unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se formulou.		B1 B2 B5 B8 B10	C2 C16	
Ademais, fomentar o traballo en equipo e potenciar habilidades para expresar e defender de forma coherente argumentos en público.		B1 B2 B5 B6 B8	C16	D1

Contidos

Tema	
PARTE I.- INTRODUCCIÓN.	Tema 1. Os principios básicos da economía
	Tema 2. Pensar como un economista: conceptos básicos.
PARTE II.- OFERTA E DEMANDA.	Tema 3. As forzas do mercado: a curva de oferta e a curva de demanda. Desprazamentos e equilibrio.
	Tema 4 A elasticidade e as súas aplicacións.
	Tema 5. Benestar: Eficiencia do equilibrio competitivo. Excedente do consumidor e do produtor.
	Tema 6: O mecanismo de mercado competitivo e a política económica: a intervención pública. control de prezos e impostos: efectos sobre o equilibrio e sobre o benestar.
PARTE III.- FALLOS DE MERCADO.	Tema 7. Externalidades e bens públicos.
PARTE IV.- A CONDUTA DA EMPRESA.	Tema 8. A produción: tecnoloxía e rendementos de escala. A función de produción.
	Tema 9. Os custos de produción.
	Tema 10. Maximización de beneficios e oferta competitiva.
	Tema 11. O poder de mercado. Monopolio e barreiras á entrada. Oligopolio e competencia monopolística.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	22.5	22.75	45.25
Lección maxistral	52.5	103.25	155.75
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	15	16.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	6	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Nos seminarios, en grupos reducidos, se efecturán diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polo estudiantado nas clases teóricas e prácticas.
Lección maxistral	Nas clases teóricas expóranse os principais contidos dos distintos temas, desenvolvendo con máis detalle os puntos de maior complexidade. Para un adecuado seguimento e comprensión das clases é necesario que o alumnado lea con anticipación a bibliografía básica recomendada para cada un dos temas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atenderase de maneira individual aos alumnos que teñan dúbidas á hora de realizar os problemas e exercicios expostos tanto nas sesións teóricas como nas prácticas, así como asesoraráselles na realización dos mesmos coa meta de que alcancen os obxectivos previstos no programa e poidan resolver autónomamente os exercicios que se lles expoñen. As titorías serán presenciais no despacho do profesor, salvo que decidan profesor e alumno/a que sexa online.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Resolución de problemas e/ou exercicios	Dúas probas de avaliación escritas, cada unha delas formará o el 40% da nota final. Realizarase en dous bloques: unha proba parcial e unha proba final na data oficial establecida no calendario de exames. O alumno/a que no parcial obteña polo menos 4 puntos sobre 10 (e un mínimo de 2 puntos sobre 10 en cada parte na que se estructure a proba de avaliación dun bloque), poderá ser avaliado na proba final dos temas restantes do programa. Quen non supere estes mínimos terá que ser avaliado de toda a materia na proba de avaliación global final. A proba de avaliación global final constará de dous bloques: o primeiro cos temas da proba parcial, e o segundo cos restantes temas do programa. Cada bloque terá un peso do 50%. É condición necesaria: 1) obter como mínimo un 2 sobre 10 en cada unha das partes nas que se estructure a proba de avaliación de cada bloque; 2) obter como mínimo 4 puntos sobre 10 en cada bloque para facer a media aritmética simple de ambas cualificacións; 3) obter polo menos un 4 sobre 8 de media entre os bloques para poder sumar esta nota á avaliación continua e alcanzar o 5 necesario para superar a materia.	80	B1 B2 B5 B6 B8 B10 B13	C2 C16	D1
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realizaranse, polo menos, dúas probas escritas ao longo do cuadrimestre. Cada unha destas probas valorarase, como máximo, con 1 punto.	20			

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumno/a poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua (AC) ou alternativamente optar a ser avaliado cunha proba de avaliación final global (AG) que permita alcanzar o 100% da nota máxima. En caso de optar pola avaliación continua (a cal levará a cabo mediante o sistema de avaliación descrito anteriormente), a proba da avaliación da convocatoria oficial será parte da mesma do mesmo xeito que o resto de probas que se realicen ao longo do cuadrimestre: 20% + 40% + 40%. En calquera caso, a nota da proba de avaliación global final realizada na convocatoria oficial prevalecerá como cualificación final si esta fose superior á obtida mediante o sistema de avaliación continua. Agora ben, para aprobar sen avaliación continua, haberá que obter polo menos un 5 sobre 10 de media na proba de avaliación global final (50% + 50%) , cumprindo en calquera caso cos mínimos requiridos por bloques e partes nas que se estructure cada bloque.

Para aprobar a materia será preciso obter unha nota final igual ou superior a cinco puntos.

Na convocatoria extraordinaria de xullo mantense o mesmo sistema de avaliación que na convocatoria ordinaria. Na convocatoria de fin de carreira a proba de avaliación global suporá o 100% da avaliación.

A data oficial das probas de avaliación da materia pódese consultar na seguinte web: <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

Os estudantes que non participen na AC nin na AG, figurarán nas actas como non presentados.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

As datas e horas das probas de AG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mankiw, N.G, **Principios de Economía**, 8ª edición, Cengage Learning Editores, 2020

Bibliografía Complementaria

Goolsbee, A. , Levitt, S. & Syverson, C., **Microeconomía**, Primera, Reverte, 2015

Krugman, P. & Wells, R., **Microeconomía**, 3ª edición, Reverte, 2015

Pindyck, R. y Rubinfeld, D, **Microeconomía**, Octava, Prentice Hall, 2013

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 1º curso e o profesor responsable é Jorge Falagán.
As particularidades da materia serán publicadas en MOOVI.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Fundamentos de administración**

Materia	Empresa: Fundamentos de administración			
Código	V03G020V01102			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Quintas Corredoira, María de los Ángeles			
Profesorado	Arévalo Tomé, Raquel Caballero Fernández, Gloria González Garrido, Ada Alicia Guisado González, Manuel Pérez Pereira, Santos Quintas Corredoira, María de los Ángeles			
Correo-e	quintas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia persegue introducir a disciplina que vertebra o grado, prestando atención as diferentes funcións que desenvolven os xerentes e facendo énfase na súa aplicación o ámbito empresarial			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Conseguir que o alumnado distinga os principios conceptos relacionados co entorno e coas funcións directivas (planificación, organización, dirección y control) e os vincule co funcionamento das empresas. Se pretende que sexan capaces de analizar todas as áreas das empresas e as relacións que se producen entre estas e fora das mesmas.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C15 C16	D3 D5
Ser capaces de aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenrolar competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudio.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11 C15 C16	D3 D5
Que os alumnos saiban reunir, analizar e interpretar fontes de información relevantes para emitir xuízos que inclúan a reflexión e defensa de argumentos, resolución de problemas e a análise sobre economía de empresa, temas relevantes de índole social, científica ou ética. Así mesmo ha de saber citar e referenciar con corrección ditas fontes de información.	B1 B2 B13	C15 C16	D3 D5
Capacitar o alumno para poder transmitir ideas, información, problemas e situacións, de forma obxectiva, sintética e comprensible, a un público tanto especializado como non especializado; con claridade, evitando as barreras de comunicación e potenciando o traballo en equipo.	B1	C1 C3 C5	D5

Contidos

Tema

Pensamento administrativo: escolas e enfoques relevantes.

Estrutura e dinámica do medio. A organización como sistema aberto e responsable.

Toma de decisións e planificación.

Organización.

Liderazgo, cultura e influencia no contexto global.

Control e seguimento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	30	60
Prácticas de laboratorio	20	20	40
Prácticas con apoio das TIC	0	43	43
Foros de discusión	0	5	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e fundamentos teórico-prácticos para a resolución de problemas e/ou exercicios obxecto de avaliación continua, que ten que desenvolver o alumno. Se controlará e incentivará a asistencia e participación activa do alumnado no desenvolvemento desta metodoloxía.
Prácticas de laboratorio	Resolución de casos, cuestións, actividades e exercicios relacionados con distintos temas da materia realizados durante as prácticas nas aulas de informática ou nos seminarios.
Prácticas con apoio das TIC	Son tarefas que terá que facer o alumnado fora da aula a través da plataforma Moovi como os test de autoavaliación, lecturas de textos, visualización de vídeos, búsqueda de noticias relacionadas coa materia...
Foros de discusión	A través dos foros fomentarase a participación do alumnado sobre o tema que se esté analizando. Poderá ter distintas finalidades. Provocar o interese do alumnado sobre o tema, buscar o debate sobre aspectos controvertidos e incluso ser una ferramenta para que o alumnado plantexe as súas dúbidas

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Durante as clases presenciais sempre se reservará tempo para atender, orientar e resolver dúbidas que lle poidan xurdir ao alumnado no proceso de adquisición das competencias da materia. Ademais, como se pode ver en MOOVI, o profesorado atenderá ás titorías individuais previamente concertadas por correo electrónico.
Foros de discusión	Ademais de servir para introducir os temas de estudo e debatir sobre eles, esta ferramenta permite que o alumnado plantexe dúbidas sobre a materia y que tanto o profesado como o resto de compañeiros e compañeiras poidan contribuir a resolvelas. Ademais, como se pode ver en MOOVI, o profesorado atenderá ás titorías individuais previamente concertadas por correo electrónico.
Prácticas de laboratorio	Durante o desenvolvemento das prácticas sempre se reservará tempo para atender, orientar e resolver dúbidas que lle poidan xurdir ao alumnado no proceso de adquisición das competencias da materia. Ademais, como se pode ver en MOOVI, o profesorado atenderá ás titorías individuais previamente concertadas por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prácticas de laboratorio	Poderá valorarse a participación do alumnado, a súa capacidade de crítica, a súa capacidade expositiva na resolución de cuestións, actividades e/ou exercicios plantexados nas prácticas con esta finalidade.	0-40	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11 C15 C16	D3 D5

Prácticas con apoio das TIC	Valorase se o alumnado realizou as tarefas propostas (test de autoavaliación, lectura de textos, visualización de videos, búsqueda de noticias relacionadas coa materia...)	0-15	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11 C15 C16	D3 D5
Foros de discusión	Poderá valorarse a participación do alumnado, a súa capacidade crítica e de argumentación nos temas propostos polo profesorado	0-5	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11 C15 C16	D3 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliar as competencias adquiridas que inclúen preguntas de corrección obxectiva sobre aspectos concretos da materia. Será necesario sacar unha nota mínima do 45% do valor destas probas para considerar o resto das partes avaliáveis.	50		C1 C3 C5 C11 C15 C16	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua (AC), ou alternativamente optar por unha proba de Avaliación Global (AG). A avaliación por defecto é a AC. O alumnado poderá elixir AG segundo o procedemento e o prazo establecido polo profesorado. A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

1. AVALIACIÓN CONTINUA (AC)*:

A nota (N) obtida por este tipo de avaliación está composta pola alcanzada nas posibles Actividades (A) propostas ao longo do cuadrimestre polo profesorado así como en dous Parciais* (P) que consisten en dúas probas escritas nas que se requirirá un mínimo para que poidan ser consideradas as actividades anteriores. En concreto, as actividades A poden ser de tres tipos: A1, A2 e A3, e a relación entre as tres notas (A, P e N), as súas puntuacións e a súa descrición é a seguinte:

A (50%): A cualificación das actividades (A) obterase a través de tres posibles tipos de actividades expostas como complementarias, e que poden consistir en:

A1_Prácticas de laboratorio (entre 0-40%)

A2_Prácticas/tarefas con apoio das TIC (entre 0-15%)

A3_Foros (entre 0-5%)

A consideración conxunta das tres posibles actividades conformará o valor $A=(A1+A2+ A3)$ e terá un valor máximo de 5 puntos. Para iso, si a suma $(A1+A2+A3)$ é igual ou superior a 5, asignarase o valor de $A=5$ e, si a suma é inferior a 5, asignarase o valor da suma $A= A1+A2+A3$. **En consecuencia, o máximo posible alcanzable coa realización das actividades propostas ($A1+A2+A3=6$) implicarían un máximo avaliable de $A=5$.**

P (50%): A cualificación obtida nos parciais (P) realizados ao longo do cuadrimestre obtida como $P=P1 (25\%) +P2(25\%)$, sendo P1 a nota da primeira proba deste tipo e P2 a nota da segunda. A proba P2 realizarase o día da proba de avaliación global da materia.

Na convocatoria ordinaria, a data na que se realice a proba P1 é a data límite para renunciar á avaliación continua. O alumnado que se presente ao parcial P1 está a asumir que vai ser avaliado a través de Avaliación Continua renunciando, en consecuencia, á avaliación global. Na convocatoria extraordinaria, o alumnado poderá solicitar o sistema de avaliación non continua na data do exame.

N (100%): A cualificación da Avaliación Continua (N) calcúlase como $N (100\%) = P (50\%) + A (50\%)$. A nota obtida no primeiro parcial (P1) requirirá un mínimo (4,5 sobre 10 puntos) para liberar materia e a media dos parciais tamén debe ser dun mínimo de 4,5 sobre 10 puntos para poder sumar a nota obtida nas actividades (A). En caso de non liberar materia, coa primeira proba (P1 menos de 4,5 sobre 10 puntos) será necesario a avaliación de toda a materia (P1 e P2) o día da proba de avaliación global para obter a nota P asignada ás probas. Na medida en que a nota P supere os 4,5 puntos sobre 10 poderase engadir a nota obtida nas actividades (A) para o cálculo da nota final ($N= P+A$).

2. AVALIACIÓN GLOBAL (EG)*:

A nota obtida na proba de avaliación global será o 100% da cualificación.

Na convocatoria de FIN DE CARREIRA a proba de avaliación global suporá o 100% da cualificación.

Os estudantes que non participen na AC nin na AG, figurarán nas actas como non presentados.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado

(<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

As datas e horas das probas de AG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>.

* En caso de superar a asignatura, valorarase con 0.25 puntos a realización do curso virtual organizado pola Biblioteca central: *Coñece a Biblioteca e aprende a buscar, avaliar e utilizar a información*, dirixido ao alumnado de 1º grao e que ten como obxectivo que o estudante adquira os coñecementos básicos para buscar, analizar, seleccionar e organizar a información de maneira eficiente, así como utilizar e comunicar a información eficazmente de forma ética e legal.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Jones G.R.; George J. M, **Administración Contemporánea**, McGrawHill 10ª Edición, 2019

Robbins, Coulter, **Administración**, Pearson Educación; 13ª edición, 2018

Piñeiro, Pilar; Arévalo, Raquel; Caballero, Gloria y García-Pintos, Adela, **Introducción a Economía de la Empresa. Una visión teórico-práctico.**, Delta publicaciones, 2010

Bibliografía Complementaria

Robbins, S., De Cenzo, D., **Fundamentos de Administración**, Pearson-Prentice Hall, 10ª Edición, 2017

Stoner, Freeman y Gilbert, **Administración**, Prentice Hall, 1996

Hitt, M., Ireland, R., Hoskisson, R., **Administración Estratégica: Competitividad y globalización: conceptos y casos**, International Thomson, 7ª Edición, 2008

Iborra, M., Dasí, A., Dolz, C., Ferrer, C., **Fundamentos de Dirección de Empresas**, Thomson; 2ª edición, 2014

Hellriegel, D., Jackson, S., Slocum, J., **Administración. Un enfoque basado en competencias**, Cengage, 12ª Edición, 2017

Amaru, A., **Fundamentos de Administración**, Pearson Educación, 2009

Koontz H.; Wehrich H.; Cannice M, **Administración: una perspectiva global, empresarial y de innovación.**, McGrawHill, 15ª edición, 2017

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección de operacións/V03G020V01302

Dirección de recursos humanos/V03G020V01303

Outros comentarios

Empregaremos a plataforma de teledocencia Moovi para achegar ao alumnado documentación, información e pautas concretas necesarias para o proceso formativo e de avaliación da materia. Tamén se empregará polo alumnado por exemplo para a entrega de traballos ou a resolución de cuestionarios.

No PCEO Grado en Administración e Dirección de Empresas-Grado en Dereito, esta materia impártese no 1º cuatrimestre do 1º curso e o profesorado responsable está integrado por: Raquel Arévalo Tomé e Gloria Caballero Fernández.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia económica				
Materia	Historia: Historia económica			
Código	V03G020V01103			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Martínez Domínguez, María Blanca			
Profesorado	Martínez Domínguez, María Blanca Vallejo Pousada, Rafael			
Correo-e	blancam@uvigo.es			
Web	http://http://fccee.uvigo.es			
Descrición xeral	<p>Esta materia pretende mostrar ao alumnado os cambios económicos, industriais e organizativos o longo da historia, usando ferramentas teóricas e empíricas doutras ramas da economía e das ciencias sociais próximas.</p> <p>Así terá por obxecto analizar o desenvolvemento da economía internacional e das grandes fases do crecemento económico moderno.</p> <p>Observar e analizar os efectos de acontecementos cruciais. Investigar as implicacións dos cambios nas institucións económicas de carácter global (por exemplo, o patrón ouro, os bloques comerciais e o FMI) e os efectos do cambio tecnolóxico a curto, medio e longo prazo.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Aprender e comprender o proceso de crecemento e desenvolvemento económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5
Coñecer e analizar o proceso de nacemento e transformación das principais institucións económicas o longo do tempo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C16	D1 D3 D4 D5
Distinguir os condicionantes e as forzas que impulsaron o frenaron o desenvolvemento económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4

Identificar as fases do crecemento económico moderno e coñecer os cimentos do cambio económico a longo prazo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5
Comprender os procesos de aparición, transformación e crise das formas de organización empresarial a longo do tempo.	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5

Contidos

Tema	
Tema 1. Introducción á historia económica mundial.	Historia económica e crecemento económico. Periodización e conceptos económicos básicos para a análise histórica. Visión panorámica da historia económica de occidente.
Tema 2. As economías europeas preindustriais.	As fluctuacións seculares. Poboación, produción e distribución do produto agrario. Evolución do comercio e da manufactura.
Tema 3. A Revolución Industrial 1750-1870	Cremento económico e marco institucional. O proceso de industrialización: factores de produción e innovacións. Revolución Industrial e difusión da industrialización.
Tema 4. As relacións económicas internacionais no século XIX: A primeira Globalización	O comercio internacional e a primeira globalización 1870-1913 O movemento internacional de factores. O sistema monetario internacional: o patrón ouro. A segunda revolución tecnolóxica
Tema 5. A economía internacional no século XX	Os problemas económicos do período de entreguerras (1919-1939). A economía internacional na época dourada do capitalismo (1945-1973). A crise, as modificacións da economía mundial (1973-2010).

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	20	20	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	33	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Mediante esta metodoloxía, co apoio audiovisual, presentarase de maneira sintética, secuencial e motivadora os aspectos claves dos contidos fundamentais da materia. As primeiras sesións estarán adicadas a ofrecer unha visión panorámica da materia e conceptos básicos de historia económica; as restantes sesións estarán destinadas a exposición do temario. A pesar de que o método destas sesións é fundamentalmente expositivo, promoverase a participación activa do estudantado.
Seminario	Nos seminarios traballaranse temas monográficos e requirirán algún traballo previo de preparación por parte do estudantado. É una instancia para socializar, depurar e sintetizar os coñecementos adquiridos na preparación da sesión. Concíbese como un proceso de aprendizaxe continuado. Engloban actividades heteroxéneas, deseñadas dacordo a obxetivos e contidos diversos. Comprenden entre outras: análises e /o de comentarios de series estadísticas, gráficos ou textos, resolución de exercicios, discusión de documentos históricos, ou ben a realización dun esquema, síntese ou mapa conceptual do material previamente distribuído. Todas estas tarefas realizaranse individualmente ou por equipos de traballo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Traballo en conxunto co alumnado

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Evaluación da coherencia e calidade do traballo, esquema, síntesis ou mapa conceptual, ou a valoración dos exercicios (comentario e análise de gráficos, series estadísticas, ou textos, a resolución de cuestións e problemas). Valorarase a asistencia, a participación, o cumprimento, a aptitude, os aspectos formais (redacción, sintaxis, ortografía, ...) así mesmo a expresión oral.	60	B1 B2 B5 B13	C2 C4 C5 C6 C16	D1 D3 D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas de desenvolvemento sobre os contidos do temario e das actividades realizadas nos traballos en aula. As respostas tendrán que estar estruturadas, e razoadas correctamente. Se valorará a súa redacción correcta, clara e comprensibel.	40	B1 B2 B5	C2 C4 C5 C6	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá elixir entre dous tipos de avaliacións.

A -AVALIACIÓN CONTINUA:

O alumnado poderá **renunciar** a Avaliación Continua (**AC**), no **prazo** establecido, desde o **11 de setembro ao 13 de outubro ás 14 horas**, no curso vixente. É necesario e obrigatorio formalizar a renuncia por escrito e comunicalo ao profesorado da materia.

A asistencia as clases prácticas é obrigatoria. As sesións de prácticas son 8 e cada sesión é de 2 horas e 30 minutos.

A nota final do curso será a nota obtida nas probas realizadas nos seminarios durante o cuatrimestre, con unha ponderación sobre o total dun 60% e a calificación obtida na última proba, que coincidirá coa data de Avaliación Global (AG) con unha ponderación dun 40% do total.

B- AVALIACIÓN GLOBAL:

O alumnado que elixe a modalidade de **Avaliación Global (AG)** terá que realizar unha proba final escrita que suporá o 100% da cualificación numérica de 0 a 10.

Esta modalidade (AG) conleva a obriga de realizar as prácticas e subilas a plataforma docente, onde se establecerá un grupo específico de alumnos de "**Renuncia a AC**", xa que a proba final escrita consta das partes que conforman a materia, a teoría e a práctica.

Para superar a materia é imprescindible obter un 5 en cada unha delas.

Na Convocatoria de **Fin de Carreira** a proba escrita suporá o 100% da calificación. A materia que integra esta convocatoria é a desenvolvida no curso vixente.

As datas e os horarios das probas de avaliación nas diferentes convocatorias e oportunidades son as especificadas no calendario da páxina web da Facultade. <http://fccee.uvigo.es>

O estudiantado ten dereito a **titorías** nos horarios publicados na plataforma docente moovi. É necesario concertar unha cita de titoría ao profesorado que imparte a materia por correo electrónico.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ALLEN, R. C., **Historia económica mundial: una breve introducción**, Alianza, 2013

CAMERON, R.; NEAL, L., **Historia económica mundial: desde el Paleolítico hasta el presente**, 5ª, Alianza, 2016

CAMPS CURA, E., **Historia Económica Mundial. La Formación de la economía internacional (Siglos XVI - XX)**, Mc Graw Hill, 2013

COMÍN, F.; HERNANDEZ, M.; LLOPIS, E. (eds.), **Historia económica mundial: siglos X-XX**, Crítica, 2005

FELIU, G.; SUDRIÁ, C., **Introducción a la historia económica mundial**, 2ª, Publicaciones Universidad de Valencia, 2013

PALFOX, J. (Ed), **Los tiempos cambian. Historia de la economía**, Tirant Humanidades, 2014

TELLO, E. y GORDILLO, X. (coords.), **Guía práctica de historia económica mundial**, Universitat de Barcelona, 2005

Bibliografía Complementaria

COMÍN COMÍN, F., **Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualidad**, Alianza, 2011

DE VRIES, J., **La revolución industrial. Consumo y economía doméstica desde 1650 hasta el presente**, Crítica, 2009

KENWOOD, A.G. y LOGHEED, A.L., **Historia del desarrollo económico intencional**, 4ª, Itsmo, 1992

MADDISON, A., **La Economía mundial: una perspectiva milenaria**, Mundi-Prensa, 2002

WILLIAMSON, J.G., **Comercio y Pobreza, Cuando y cómo comenzó el atraso del Tercer Mundo**, Crítica, 2014

ZAMAGNI, V., **Historia económica de la Europa Contemporánea**, Crítica, 2005

Recomendaciones

Outros comentarios

Aínda que non hai ningún requisito formal para o seguimento da materia, sería conveniente que o alumnado tivera:

1. Coñecementos básicos de xeografía e historia contemporánea de Occidente (grandes procesos e feitos máis relevantes).
2. Certos coñecementos e experiencia na realización de esquemas, mapas conceptuais, resumo e síntese.
3. Manexo básico de follas de cálculo (ex.: Excel), procesadores de texto (ex.: Word), TIC.
4. Certa experiencia na procura de información e bases de datos en Internet.

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que levan a cabo co alumnado na materia, e concíbese de forma flexible.

Así mesmo, achegaráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. Utilizarase a plataforma Moovi.uvigo.es

---

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Matemáticas: Matemáticas				
Materia	Matemáticas: Matemáticas			
Código	V03G020V01104			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Matemáticas			
Coordinador/a	Sanmartín Carbón, Esperanza Hervés Estévez, Javier			
Profesorado	Hervés Estévez, Javier Quinteiro Sandomingo, María del Carmen Sanmartín Carbón, Esperanza Vázquez Pampín, María del Carmen			
Correo-e	esanmart@uvigo.es javiherves@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Familiarizar ao alumnado coas ferramentas matemáticas básicas para a Economía. Materia do programa English Friendly. O alumnado internacional poderá solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais

Resultados previstos na materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
☐ Comprender as técnicas matemáticas básicas, necesarias para a modelización do comportamento económico.	B1 B6	C7 C12
☐ Avaliar, utilizando técnicas matemáticas, as consecuencias das distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas.	B1 B5 B6 B14	C7 C12
☐ Ser capaz de formular modelos simples de relación das variables económicas baseados no manexo da álgebra lineal e do cálculo diferencial.	B1 B5 B6 B14	C7 C12
☐ Ter habilidades para argumentar de modo rigoroso, coherente e intelixible, tanto na expresión oral como na escrita.	B1 B5 B6	C7 C12

Contidos	
Tema	
1. Preliminares.	Símbolos matemáticos. Funcións reais de variable real. Funcións elementais. Cálculos matemáticos básicos.

2. Funcións reais de variable real.	Límites de funcións reais de variable real. Continuidade de funcións reais de variable real. Teoremas relativos á continuidade global. Derivada dunha función nun punto. Regra de l'Hôpital. Teoremas de Rolle e do valor medio. Derivadas de orde superior e extremos relativos. Concauidade e convexidade.
3. Integración.	Áreas baixo curvas. Teorema fundamental do cálculo integral. Primitivas.
4. Cálculo matricial.	Matrices. Determinante dunha matriz cadrada. Sistemas de ecuacións lineais. Autovalores dunha matriz cadrada. Formas cadráticas.
5. Derivadas de función de varias variables.	Introdución. Vectores. Derivadas parciais. Funcións diferenciables. A regra da cadea. Derivadas de orde superior. Funcións homoxéneas. Teorema de Euler.
6. Optimización.	Funcións cóncavas e convexas. Optimización sen restricións. Optimización con restricións de igualdade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	37	37	74
Resolución de problemas	33	50	83
Seminario	0	8	8
Resolución de problemas de forma autónoma	1.5	7	8.5
Resolución de problemas de forma autónoma	1.5	7	8.5
Resolución de problemas de forma autónoma	1.5	6	7.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	32.5	35.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado, dos contidos sobre a disciplina obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o estudiantado.
Resolución de problemas	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Entrevistas que o estudiantado mantén co profesorado para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Toda a información relativa ao horario de titorías e ao procedemento de solicitude das mesmas estará dispoñible na plataforma da materia (Moovi)
-----------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de exercicios por parte do alumnado, relacionados cos contidos explicados na aula.	20	B1 B5 B6 B14 C7 C12
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de exercicios por parte do alumnado, relacionados cos contidos explicados na aula.	20	B1 B5 B6 B14 C7 C12

Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de ejercicios por parte do alumnado, relacionados cos contidos explicados na aula.	20	B1 B5 B6 B14	C7 C12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba con preguntas teóricas e exercicios a desenvolver nun tempo limitado.	40	B1	C7 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas das probas finais da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Por outra parte, as datas do resto de probas de avaliación continua publicaranse na plataforma da asignatura coa suficiente antelación.

A nota final do curso virá dada pola seguinte fórmula: $NF=A+(10-A)E/10$ sendo A a nota da avaliación continua (máximo de 6 puntos) e E a nota da proba final (máximo de 10 puntos). En caso de non superar a materia na primeira oportunidade, a nota obtida polo traballo ao longo do curso manterase para a segunda oportunidade. Non se aplicará a cualificación de NON PRESENTADO a ningún estudante que se presente a algunha das probas finais.

O mesmo sistema de avaliación será seguido no caso da convocatoria de fin de carreira.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Balbás, A., **Análisis matemático para la economía I. Cálculo diferencial**, AC, 1991

Sydsaeter, K. e outros., **Matemáticas para el análisis económico**, Pearson, 2012

Bibliografía Complementaria

Balbás, A. e outros, **Análisis matemático para la economía II. Cálculo integral y sistemas dinámicos**, AC, 1991

Besada, M. e outros., **Cálculo diferencial en varias variables: problemas y ejercicios tipo test resueltos**, Alfaomega, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración y Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 1º curso e as persoas coordinadoras son Carmen Quinteiro Sandomingo e Miguel Mirás Calvo.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Economía: Economía española e mundial**

Materia	Economía: Economía española e mundial			
Código	V03G020V01201			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Suris Regueiro, Juan Carlos			
Profesorado	Álvarez Villamarín, José Carlos Gago Rodríguez, Alberto García Lorenzo, Iria González Martínez, José Manuel Soto Oñate, David Suris Regueiro, Juan Carlos			
Correo-e	jsuris@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	<p>Economía Española e Mundial é unha materia básica do 2º cuadrimestre de GADE e 1º cuadrimestre do PCEO de ADE-Dereito da Universidade de Vigo. Consta dun total de 6 créditos ECTS, que se corresponden con 150 horas de traballo do estudante, das cales 50 son actividades presenciais, mentres que o resto serán actividades de traballo persoal.</p> <p>Esta materia pretende iniciar ao estudante no coñecemento da Economía Aplicada, comenzando pola análise da Economía Mundial e Española. Trátase de que comprenda o funcionamento e estrutura da Economía Mundial e Española, facendo fincapé, por unha banda, nas diferencias entre Países Desenvolvidos e Países en vías de Desenvolvemento, e por outra banda, na evolución económica de España.</p> <p>Organízase en Actividades Básicas (AB) e Actividades Complementarias (AC). As AB son comúns para todos os Centros onde se imparte a titulación de ADE, mentres que as AC son específicas de cada centro.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
☐ Adquirir coñecementos básicos para entender o funcionamento da economía mundial e española.		C2	
☐ Manexar a información proporcionada polas fontes estatísticas da economía mundial e de España.	B1	C16	
☐ Sintetizar a información estatística en indicadores económicos relevantes.	B1	C16	
☐ Consultar directamente as referencias bibliográficas.		C16	
☐ Elaborar e expoñer os resultados, empregando nun nivel básico os programas informáticos de cálculo, e realizar gráficos e presentacións.	B1	C16	D1
☐ Redactar e sintetizar os resultados anteriores.	B1 B2 B5		

□ Someter a contraste e discusión as ideas expostas nas leccións maxistrais.	B2 B5 B8 B9 B13	D1 D5
□ Revisar con certa periodicidade a evolución dos resultados acadados.		D1 D5
□ Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial.		D1 D5
□ Amosar motivación pola calidade e pola mellora continua.		D1 D5
- Habilidades de comunicación escrita e emisión de informes sobre situacións concretas	B5 B14	

Contidos

Tema	
Parte I: Introducción	Os obxectivos básicos e as preguntas relevantes. Organización e método de traballo. Principais conceptos: Crecemento e Desenvolvemento. Fontes estatísticas e bibliográficas.
Parte II. Economía mundial.	Os factores do crecemento económico: estratexias e experiencias. Os elementos estruturais dos Países Desenvolvidos. Características estruturais dos países en vías de desenvolvemento. As teorías do subdesenvolvemento económico. Institucións e relacións económicas internacionais.
Parte III. Economía española.	Evolución da Economía Española: Etapas, factores de crecemento e cambio estrutural. A especialización produtiva e comercial. Eficiencia, sustentabilidade e equidade.
Parte IV: A actualidade da economía española e mundial.	Temas de actualidade da economía mundial. Temas de actualidade da economía española.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	0	30
Prácticas de laboratorio	15	0	15
Resolución de problemas de forma autónoma	0	39	39
Exame de preguntas obxectivas	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	30	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	10	14
Observación sistemática	1	1	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	As sesións maxistrais forman parte das Actividades Básicas da Materia. En cada unha das sesións, o profesorado desenvolverá os contidos do Programa. Tomárase como punto de partida as preguntas destacadas en cada un dos temas, así como os resultados e conclusións que se vaian acadando simultaneamente nas outras actividades docentes relacionadas co tema.
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio forman parte das Actividades Básicas. En cada unha delas o alumnado realizará un exercicio en que deberá aprender a manexar información para o estudo da economía mundial e de España. Con ditos exercicios o estudantado aprenderá a organizar a información e a sintetizar os datos en indicadores relevantes (PIB, poboación, PIB per cápita, coeficiente de apertura, taxa de actividade, taxa de desemprego, gasto público, produtividade etc.). Iso esixirá a realización de cálculos (taxas de variación, números índice, actualización de variables monetarias, taxas de participación), a súa representación e análise.
Resolución de problemas de forma autónoma	Forman parte das Actividades Complementarias, de carácter presencial ou non presencial, consistentes en probas onde os estudantes demostren a súa capacidade individual para resolver un exercicio de xeito autónomo, sen necesidade de titorización persoal.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Prácticas de laboratorio	Realización de traballo persoal e programado baseado na elaboración de informes sobre aspectos concretos da economía española e mundial que teñen como base as fontes principais de datos, cálculos de magnitudes ou indicadores e a súa interpretación facendo uso da análise económica.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Logo da exposición de cada capítulo o estudante resposta un cuestionario de preguntas dispoñible na páxina da materia para comprobar que adquiriu os coñecementos máis substanciais.
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resposta a preguntas concretas na que cada alumno explica os principais problemas dos diferentes aspectos estudados en economía española e economía mundial. Realización de informes iniciados nas sesións de prácticas, mellorado e personalizado seguindo un proceso programado.
Observación sistemática	Seguimento das diferentes actividades realizadas por cada estudante o longo do cuatrimestre e corrección do traballo realizado

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades Complementarias de traballo persoal (non presencial). Exercicios que demostren a capacidade autónoma de cada estudante.	20	B1 B5	D1
Exame de preguntas obxectivas	Actividades básicas de traballo persoal (presencial e non presencial) que inclúe a realización de cuestionarios vinculados ás clases maxistras e ás sesións prácticas de laboratorio.	20		C2 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades básicas de traballo persoal (presenciais ou non presenciais) consistentes en responder por escrito, de forma sintética, ás preguntas relevantes de cada tema do programa (desenvolto nas sesións maxistras).	20	B1 B2 B5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Actividades complementarias (presencial ou non presencial) consistentes en relacionar os resultados do conxunto das actividades da materia, tanto dos contidos teóricos como prácticos.	30	B1 B2 B5 B9 B13 B14	C16
Observación sistemática	Neste Centro, avaliarase a actitude persoal do estudante que se verificará a través do seguimento periódico.	10	B8	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A Avaliación Continua é o sistema preferente para avaliar ao estudantado.

Durante o cuadrimestre establecerase un prazo para que o estudantado poda renunciar á Avaliación Continua. Neste caso, a súa cualificación se realizará mediante unha proba de avaliación global, cuxa data será establecida pola Facultade no calendario oficial de probas para cada oportunidade de avaliación. Nas probas de avaliación global (primeira e segunda oportunidade) o estudantado poderá optar á máxima cualificación. As probas de avaliación global (primeira e segunda oportunidade) poderán incluír preguntas de tipo test, de resposta curta ou de desenvolvemento, similares ás descritas no sistema de avaliación.

O estudantado que opte pola avaliación continua, poderá superar a materia antes da proba de avaliación global.

As datas para as probas de avaliación final serán as establecidas no Calendario oficial de cada Centro e publicadas na súas correspondentes páxinas web.

O horario de titorías será público na páxina MooVi da materia e, preferentemente, o procedemento para solicitalas será o de cita previa mediante correo electrónico.

Os estudantes que non participen na AC nin na AG, figurarán nas actas como non presentados

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado:

(<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

García Delgado, Jose Luís e Rafael Myro (directores), **Lecciones de Economía Española**, 978-84-1346-383-4, 16ª, Thomson Reuters-Civitas, 2021

Berzosa, Carlos; Pablo Bustelo, Jesús de la Iglesia, **Estructura Económica Mundial**, Síntesis, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Macroeconomía/V03G020V01404

Traballo de Fin de Grao/V03G020V01991

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia económica/V03G020V01103

Outros comentarios

Para o correcto seguimento da materia é preciso contar con acceso a internet e unha conta de correo electrónico, a utilización da Plataforma de Docencia Virtual da Universidade de Vigo e o manexo de programas informáticos básicos (unha folla de cálculo e un procesador de textos).

A Plataforma de Docencia Virtual será a establecida oficialmente pola Universidade de Vigo.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grado en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 1º curso e o seu coordinador é Carlos Iglesias Malvido.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Matemática das operacións financeiras**

Materia	Empresa: Matemática das operacións financeiras			
Código	V03G020V01202			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Rodríguez Parada, Sonia Margarita			
Profesorado	Lago Velando, Ángeles Rodríguez Parada, Sonia Margarita			
Correo-e	srparada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/ Curso MOF Virtu@l			
Descrición xeral	Matemática das operacións financeiras é unha materia que introduce ao estudante na lóxica da valoración financeira. O seu estudo resulta fundamental para a toma de decisións e a correcta interpretación da información no ámbito das finanzas e a contabilidade. Baixo o principio básico do valor do diñeiro no tempo, o estudante coñece e aplica a metodoloxía matemático-financeira á análise das operacións financeiras máis frecuentemente contratadas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Empregar as ferramentas de valoración financeira máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos	B1	C9 C12
Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar correctamente os seus resultados	B1	C12
Utilizar, de forma adecuada, vocabulario e simboloxía matemático-financeira	B1	C7
Xulgar a consistencia dos seus resultados	B2	
Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo	B3	
Organizar de forma eficiente a aprendizaxe	B13	
Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira		C7
Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras		C7
Aplicar a lóxica da valoración financeira a novas operacións		C13
Manexar fontes de información económico-financeira fiables e actualizadas		C16
Incorporar a retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe		D3
Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no seu proceso de aprendizaxe		D4
Realizar actividades que se propoñen de forma voluntaria para a súa autoevaluación		D5

Contidos

Tema

1. Conceptos básicos: lóxica da valoración financeira e operación financeira	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. Valor do diñeiro no tempo 1.2. Capital financeiro 1.3. Comparación e elección de capitais financeiros 1.4. Lei financeira<ul style="list-style-type: none"> 1.4.1. Lei financeira de capitalización 1.4.2. Lei financeira de desconto 1.5. Suma financeira de capitais financeiros 1.6. Operación financeira<ul style="list-style-type: none"> 1.6.1. Concepto 1.6.2. Elementos 1.6.3. Clasificación 1.7. Reserva matemática nunha operación financeira<ul style="list-style-type: none"> 1.7.1. Concepto 1.7.2. Métodos de cálculo 1.8. Principios lóxicos de valoración financeira<ul style="list-style-type: none"> 1.8.1. Subestimación de capitais futuros respecto dos presentes de igual contía 1.8.2. Proxección ou substitución financeira para capitais financeiros 1.8.3. Produtividade nominal 1.8.4. Equivalencia en toda operación financeira
2. Operacións financeiras de capitalización	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Leis financeiras de capitalización 2.2. Capitalización simple<ul style="list-style-type: none"> 2.2.1. Concepto 2.2.2. Formulación matemática 2.2.3. Interese simple 2.2.4. Tipos de interese 2.2.5. Liquidación de intereses nunha conta corrente 2.3. Capitalización composta<ul style="list-style-type: none"> 2.3.1. Concepto 2.3.2. Formulación matemática 2.3.3. Interese composto 2.3.4. Tipos de interese 2.4. Comparación de montantes en capitalización simple e composta 2.5. Reserva matemática dunha operación financeira de capitalización<ul style="list-style-type: none"> 2.5.1. Cálculo polo método retrospectivo 2.5.2. Cálculo polo método prospectivo 2.6. Tipo de interese e inflación
3. Operacións financeiras de desconto	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Leis financeiras de desconto 3.2. Desconto simple comercial<ul style="list-style-type: none"> 3.2.1. Concepto 3.2.2. Formulación matemática 3.2.3. Desconto simple 3.2.4. Tipos de desconto 3.3. Desconto bancario<ul style="list-style-type: none"> 3.3.1. Concepto 3.3.2. Modalidades 3.3.3. Desconto dun efecto 3.3.4. Desconto dunha remesa de efectos 3.4. Vencimientos<ul style="list-style-type: none"> 3.4.1. Vencimiento común 3.4.2. Vencimiento medio

4. Rendas financeiras certas	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Concepto 4.2. Elementos dunha renda 4.3. Tipos de rendas 4.4. Valoración financeira dunha renda <ul style="list-style-type: none"> 4.4.1. Valor actual 4.4.2. Valor final 4.4.3. Relación entre valor actual e valor final 4.5. Valoración de rendas constantes <ul style="list-style-type: none"> 4.5.1. Rendas temporais 4.5.2. Rendas perpetuas 4.6. Valoración de rendas variables <ul style="list-style-type: none"> 4.6.1. Rendas temporais 4.6.2. Rendas perpetuas 4.7. Rendas financeiras equivalentes 4.8. Rendas valoradas a tipo de interese variable
5. Operacións financeiras de préstamo	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Concepto 5.2. Clasificación 5.3. Tipos de interese 5.4. Formas de amortizar un capital <ul style="list-style-type: none"> 5.4.1. Amortización a prazo fixo 5.4.2. Amortización normal ou americana 5.4.3. Amortización sucesiva 5.5. Métodos de amortización sucesiva: casos particulares <ul style="list-style-type: none"> 5.5.1. Método de amortización francés 5.5.2. Método de amortización con termos crecentes en progresión xeométrica 5.5.3. Método de amortización italiano 5.6. Préstamos con carencia 5.7. Préstamos con cancelación anticipada 5.8. Préstamos indizados
6. Operacións financeiras de constitución	<ul style="list-style-type: none"> 6.1. Concepto 6.2. Clasificación 6.3. Formas de constituír un capital 6.4. Casos particulares en modalidade prepagable <ul style="list-style-type: none"> 6.4.1. Termos constitutivos constantes 6.4.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.4.3. Cotas de constitución constantes 6.5. Casos particulares en modalidade pospagable <ul style="list-style-type: none"> 6.5.1. Termos constitutivos constantes 6.5.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.5.3. Cotas de constitución constantes
7. Custo e rendemento das operacións financeiras	<ul style="list-style-type: none"> 7.1. Operacións financeiras simples 7.2. Operacións financeiras compostas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	40	62.5
Resolución de problemas	22.5	45	67.5
Resolución de problemas de forma autónoma	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	2.5	7.5	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Selección de exemplos para clarificar conceptos.
Resolución de problemas	Resolución de problemas sobre operacións financeiras, tutelada polo profesorado, a procura dunha actitude proactiva entre o alumnado, que lle permita ir avanzando en contidos matemático-financeiros de dificultade progresiva até alcanzar autonomía de resolución.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de problemas de lóxica financeira de forma autónoma e nunha contorna dixital, seguindo o itinerario de aprendizaxe das clases presenciais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada unidade didáctica do programa finaliza cun test de autoavaliación, que permite ao alumnado recibir retroalimentación personalizada do seu nivel de progreso na materia. Adicionalmente, ofrécese atención tutorial individualizada a demanda do alumnado, de tipo presencial, no horario indicado no portal Moovi da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas de forma autónoma	SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA (AC): Realízanse tres probas no cuadrimestre, cunha ponderación do 30%, 30% e 40%, respectivamente. A última proba de AC celebrarase o mesmo día que a data oficial da avaliación global (AG) de primeira oportunidade.	30, 30 y 40	B1 B2	C7 C9 C12 C13
Resolución de problemas e/ou exercicios	SISTEMA DE AVALIACIÓN GLOBAL (AG): Proba presencial, nas datas oficialmente establecidas para 1ª oportunidade e 2ª oportunidade.	100	B1 B2	C7 C9 C12 C13

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua (AC) ou, alternativamente, optar por unha proba de avaliación global (AG). A avaliación por defecto é a AC. O alumnado poderá elixir AG segundo o procedemento e o prazo establecido polo centro. A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

En caso de non renunciar á avaliación continua (AC):

- A nota mínima para aprobar a materia é de 5 puntos.
- A primeira proba ten un peso do 30% na nota final. Esíxese un mínimo de 5 puntos sobre un máximo de 10. Realízase a metade do cuadrimestre, evaluando competencias financeiras básicas dos catro primeiros temas do programa.
- A segunda proba ten un peso do 30% na nota final. Esíxese un mínimo de 5 puntos sobre un máximo de 10. Realízase a final do cuadrimestre, evaluando competencias financeiras básicas dos restantes temas.
- A terceira proba ten un peso do 40% na nota final. Calificación máxima de 10 puntos. Realízase o mesmo día de data oficial de AG de primeira oportunidade. Se evalúan competencias financeiras de nivel intermedio e avanzado do programa.
- Considerarase que o alumnado se ten presentado á avaliación continua cando se teña presentado a algunha das probas/actividades de avaliación desta modalidade.

AG (en primeira oportunidade, en segunda oportunidade ou en Fin de Carreira):

- A nota mínima para aprobar a materia é de 5 puntos.
- A proba é presencial e consta de tres partes que avalían, respectivamente, competencias financeiras básicas, intermedias e avanzadas.
- Coa primeira parte da proba pódese conseguir ata 6 puntos e coas dúas partes restantes ata 4 puntos máis, podendo acadar unha puntuación máxima de 10 puntos.

O estudantado que non participen na AC nin na AG, figurarán nas actas como non presentados.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

As datas e horas das probas de AG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>.

O horario de titorías presenciais e o seu procedemento de solicitude están indicados no portal Moovi, no apartado Atención

titorial da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Rodríguez Parada, S. M., **MOF Virtu@I: un recurso para el aprendizaje colaborativo. Curso en línea. Plataforma Moovi**, 2022

Pablo López, A. de, **Matemática de las operaciones financieras I y II**, 2000

Pablo López, A. de, **Manual práctico de Matemática comercial y financiera. Tomos I y II.**, 2001

Bibliografía Complementaria

Guthrie, G. L. & Lemon, L. D., **Mathematics of Interest Rate and Finance**, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Decisións de investimento/V03G020V01402

Outros comentarios

Esta materia impártese no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas - Grao en Dereito, en concreto, no primeiro cuadrimestre do segundo curso.

A profesora responsable é Sonia Margarita Rodríguez Parada.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Xestión de empresas**

Materia	Empresa: Xestión de empresas			
Código	V03G020V01203			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	López Miguens, María Jesús			
Profesorado	Arévalo Tomé, Raquel Crespo Franco, Tony Fernández Arias, María Jesús López Miguens, María Jesús			
Correo-e	chusl@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Preséntase á empresa como un axente fundamental da economía, explícase o tipo de decisións implicadas na súa xestión e os problemas asociados. Ponse en valor a innovación no desenvolvemento empresarial e profundízase en aspectos propios das grandes áreas funcionais: finanzas, produción, marketing e recursos humanos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Comprender a estrutura e o proceso empresarial, así como as diferentes funcións involucradas no mesmo	B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	
Dispor dunha visión global da organización no contexto económico e do tipo de decisións específicas nos aspectos básicos da xestión empresarial.		C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9	
Ter capacidade para buscar, identificar, filtrar e analizar datos relevantes que poden afectar ás distintas funcións da empresa para interpretar a súa importancia en termos de defensa ou crítica de distintas posturas ou medidas de actuación alternativas tras unha correcta valoración de vantaxes e inconvenientes.	B2 B3 B4 B13 B14	C3 C6 C7 C9 C10 C12	D1
Demostrar unha actitude proactiva e ter capacidade de expresarse correctamente para transmitir ideas e/ou comunicar de forma educada, comprensible e razoada a súa interpretación, ou opinión, sobre determinadas cuestións relacionadas con distintos aspectos da xestión empresarial.	B1 B2 B5 B7 B8 B9		D1 D2 D3 D4 D5
Aplicar os procedementos de análise e coñecementos adquiridos á resolución de problemas/cuestións concretas, tanto a nivel estratéxico como operativo, no ámbito das distintas áreas funcionais da empresa.	B1 B2 B14	C1 C3 C4 C5 C9 C10 C12 C15 C16	D1

Contidos

Tema

A empresa no sistema económico

Dirección financeira

Dirección comercial

Dirección de operacións

Dirección de recursos humanos

Dirección de innovación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	30	60
Resolución de problemas de forma autónoma	0	20	20
Resolución de problemas	13.5	36	49.5
Estudo de casos	4.5	12	16.5
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos que debe desenvolver o estudante.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas, exercicios, casos prácticos e/o visualización de vídeos entre outros, relacionados coa materia. O alumnado debe realízalos de forma autónoma.
Resolución de problemas	Resolución, de forma individual ou en grupo, de problemas, exercicios ou similares expostos, guiados e supervisados polo profesorado. Poderase avaliar a comprensión da materia por parte do alumnado a través das entregas realizadas e resoltas nas prácticas, a participación activa nas mesmas e/ou da realización dun cuestionario.
Estudo de casos	Resolución, de forma individual ou en grupo, de casos prácticos, proxectos ou similares expostos, guiados e supervisados polo profesorado. Poderase avaliar a comprensión da materia por parte do alumnado a través das entregas realizadas e resoltas nas prácticas, a participación activa nas mesmas e/ou da realización dun cuestionario.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Supervisión e resolución de dúbidas que puidesen xurdir ao alumnado durante o proceso de adquisición das competencias da materia. É importante a participación activa do alumnado e que solicite as explicacións que necesite.
Estudo de casos	Supervisión e resolución de dúbidas que puidesen xurdir ao alumnado durante o proceso de adquisición das competencias da materia. É importante a participación activa do alumnado e que solicite as explicacións que necesite.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Proba/s intermedia/s. Proba/s para avaliar a adquisición e comprensión de conceptos que se desenvolverá/n ao longo do curso (40%).	40	B1 C1 B2 C2 B13 C3 C4 C5 C6 C7 C9 C12
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probos parciais. Realización de 2 probas para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumnado sobre a materia e a aplicación dos mesmos na resolución e interpretación de problemas e situacións do ámbito empresarial (cada unha das probas: 30%).	60	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación nas convocatorias **ORDINARIA E EXTRAORDINARIA** consta de dúas alternativas:

1. Avaliación CONTINUA (AC): a nota final será a suma das notas obtidas na/s proba/s intermedia/s de avaliación realizadas ao longo do cuadrimestre (cunha ponderación do 40% sobre o total), e da nota obtida nas 2 probas parciais realizadas, unha ao longo do cuadrimestre e a última na data do exame final (cunha ponderación do 30% cada unha delas).
2. Avaliación GLOBAL (AG): exame final (100%).

IMPORTANTE: - O alumnado pode elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua (AC) ou alternativamente, optar por unha proba de Avaliación Global (AG). - A avaliación por defecto é a AC. - O alumnado poderá elixir AG segundo o procedemento e o prazo establecido polo profesorado. A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e a cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

- EC en primeira e segunda convocatoria:

- a. Avaliación: Na/s proba/s intermedia/s e parciais darase a coñecer a través de Moovi o contido a avaliar en cada proba.
- b. Non é necesario obter unha nota mínima en cada parte.
- c. A nota mínima para aprobar sitúase en 5 puntos sobre 10.
- d. As prácticas non son obrigatorias.

- EG en primeira, segunda convocatoria e convocatoria DE FIN DE CARRERA:

- a. O alumnado será avaliado mediante un exame que puntúa o 100% da cualificación final. A nota mínima para aprobar

sitúase en 5 puntos sobre 10.

b. Este exame PODERÁ SER DIFERENTE e cun nivel de dificultade maior que o realizado baixo a opción de Avaliación CONTINUA.

Aclaracións:

- Os estudantes que non participen na AC nin na AG, figurará nas actas como "non presentados".

- Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado

(<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

- As datas e horas da última proba de AC e da proba de AG (de primeira, segunda convocatoria e fin de carreira) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>.

- O horario de titorías estará especificado na plataforma Moovi da asignatura.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Armstrong, G.; Kotler, P.; Merino, M.J.; Pintado, T. y Juan, J.M., **Introducción al marketing**, Pearson,

García del Junco, J. et al., **Fundamentos de gestión empresarial.**, Pirámide,

Maynar, P. et al., **La economía de la empresa en el espacio de educación superior**, McGraw-Hill,

Piñeiro, P.; Arévalo, R.; García-Pintos, A.; Caballero, G., **Introducción a la economía de la empresa. Una visión teórico-práctica**, Delta Publicaciones,

González, E.; Rodríguez, R.; López-Miguens, M. J., **Estrategias de marketing sectorial**, ESIC,

Amstrong, G.; Kotler P., **Principios de marketing**, Pearson Educación,

Bibliografía Complementaria

Crespo Franco, T. y Piñeiro, P., **Producción : planificación, programación e control**, Vigo : Universidade, Servizo de Publicacións,

Díez de Castro, E. y otros., **Introducción a la economía de la empresa I y II**, Pirámide,

García del Junco, J. et al., **Prácticas de la gestión empresarial**, McGraw-Hill,

Guitart Tarrés, L. y Núñez Carballosa, A., **Problemas de economía de la empresa**, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona,

Iborra, M. et al., **Fundamentos de Dirección de Empresas. Conceptos y habilidades directivas.**, Thomson,

Luque de la Torre, M.A. et al., **Curso práctico de economía de la empresa. Un enfoque de organización**, Pirámide,

Moyano Fuentes, J. et al., **Prácticas de organización de empresas**, Prentice Hall,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Decisións de investimento/V03G020V01402

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección de operacións/V03G020V01302

Dirección de recursos humanos/V03G020V01303

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Outros comentarios

No PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito, esta materia impártese no 2º cuadrimestre do 1º curso e o profesorado responsable está integrado por: Raquel Arévalo Tomé e María Jesús López Miguens.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Estatística: Estatística				
Materia	Estatística: Estatística			
Código	V03G020V01204			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Estatística e investigación operativa			
Coordinador/a	Sestelo Pérez, Marta			
Profesorado	Sestelo Pérez, Marta			
Correo-e	sestelo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Estatística é unha materia de formación básica na que se estudarán os conceptos estatísticos básicos, recorrendo os temas de estatística descritiva, cálculo de probabilidades, variables aleatorias e inferencia estatística.			
	Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliografías para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
☐ Ser capaz de identificar os aspectos estatísticos dentro dun problema empírico e elaborar conclusións a partir da información existente aplicando os conceptos estudados na materia. Coñecer, saber, aplicar e interpretar correctamente as técnicas descritivas e de cálculo de probabilidades básicas e valorar o seu interese como ferramenta fundamental na análise de datos.	C7 C9 C10
☐ Solucionar de maneira eficaz problemas e cuestións de cada un dos temas do programa utilizando os métodos cuantitativos apropiados.	C12
☐ Coñecer a importancia da información e ser capaz de valorala e clasificala en cada ámbito de decisión. Saber aplicar e interpretar correctamente as técnicas descritivas básicas para a análise de variables unidimensionais e bidimensionais.	C12 C16
☐ Introducir o estudantado no manexo de paquetes informáticos relacionados coa estatística. Desta maneira, favorecer unha actitude positiva cara ao cuantitativo, en xeral, e a estatística, en particular, así como cara á súa manipulación informática.	B3
☐ Fomentar a sensibilidade cara aos valores propios do pensamento científico, favorecendo as actitudes asociadas ao uso e desenvolvemento dos métodos estatísticos como o cuestionamento das ideas intuitivas, a análise crítica das afirmacións, a necesidade de verificación, a capacidade de análises e sínteses ou a toma de decisións racionais.	B1 B2 B13 B14

□ Potenciar unha actitude de compromiso ético, incidindo no relativo á obtención dos datos, á non manipulación dos resultados ou o non copiar os estudos doutros nin aproveitarse do seu traballo.	D3 D4
□ Espertar o gusto polo uso e estudo da Estatística, véndoa como unha ferramenta que permite aprender máis sobre o propio campo de coñecemento e iniciarse na realización de investigacións propias.	D5

Contidos

Tema	
Tema 1: Introducción ao cálculo de probabilidades	1.1. Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. 1.2. Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.
Tema 2. Variables aleatorias	2.1. Definición dunha variable aleatoria e a súa función de distribución. 2.2. Características dunha variable aleatoria. 2.3. Principais distribucións de probabilidade. 2.4. Aplicacións do teorema central do límite.
Tema 3. Estatística descritiva	3.1. Distribución de frecuencias. 3.2. Medidas de posición, dispersión e forma. 3.3. Representacións gráficas. 3.4. Números índice.
Tema 4. Conceptos e principios metodolóxicos da inferencia estatística	4.1. Poboación, mostra e as súas características. Mostraxe aleatoria simple. Distribucións asociadas á mostraxe en poboacións normais. 4.2. Estimación puntual. Concepto de estimador e as súas propiedades. 4.3. Estimación mediante intervalos de confianza en poboacións normais. 4.4. Contrastes de hipóteses. Formulación das hipóteses. Contrastes clásicos en poboacións normais.
Tema 5. Manexo de paquetes estatísticos de uso corrente.	5.1. Introducción ao uso do paquete estatístico. 5.2. Análise descritiva e cálculo de probabilidades. 5.3. Variables aleatorias e principais distribucións de probabilidade. 5.4. Inferencia estatística.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	22.5	45	67.5
Resolución de problemas	24.5	53	77.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, as bases teóricas e/ou as directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o estudiantado.
Resolución de problemas	Resolución de problemas e cuestións de cada un dos temas do programa da disciplina. Poderase facer uso do software de cálculo Microsoft Excel.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Cada estudante poderá formularlle ao profesor/a as dúbidas que teña sobre a materia. O profesor/a tamén propondrá algún tema a discutir e resolver entre os/as estudantes que formen tal grupo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación Continua (AC): O alumnado terá tres probas de avaliación continua ao longo do cuadrimestre que consistirán na resolución de problemas e/ou exercicios cos pesos sobre a cualificación final que se indican: a primeira proba (AC1) terá un peso dun 40%, a segunda proba (AC2) terá un peso dun 20% e a terceira proba (AC3) terá un peso do 40%. A última destas probas terá lugar o mesmo día que a data oficial de AG da primeira oportunidade.	100	B1 C7 D3 B2 C9 D4 B3 C10 D5 B13 C12 B14 C16
	Avaliación Global (AG): O alumnado que desexa acollerse á AG só terá unha proba ao final do cuadrimestre que supoñerá o 100% da nota.		

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua (AC), ou alternativamente optar por unha proba de Avaliación Global (AG). A avaliación por defecto é a AC. O alumnado poderá elixir AG segundo o procedemento e o prazo establecido polo centro. A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

- AC. En caso de non renunciar á avaliación continua:
  - Avaliación: O alumnado terá tres probas de avaliación continua ao longo do cuadrimestre que consistirán na resolución de problemas e/ou exercicios cos pesos sobre a cualificación final que se indican: a primeira proba (AC1) terá un peso dun 40%, a segunda proba (AC2) terá un peso dun 20% e a terceira proba (AC3) terá un peso do 40%. A última destas probas terá lugar o mesmo día que a data oficial de EG da primeira oportunidade.
  - Non haberá unha nota mínima en cada unha das partes.
  - A nota mínima para aprobar será de 5 puntos.
  - As prácticas non son obrigatorias.
  - Considerarase que o alumnado se ha presentado á avaliación continua cando se presentou a algunha das probas/actividades de avaliación desta modalidade.
- AG en primeira oportunidade (convocatoria de febreiro I cuadrimestre/convocatoria de maio- xuño II cuadrimestre). O alumnado será avaliado mediante unha proba de avaliación global que supoñerá o 100% da nota. A nota mínima para aprobar será de 5 puntos.
- AG na segunda oportunidade (convocatoria extraordinaria de xullo) e na convocatoria de Fin de Carreira. O alumnado será avaliado mediante unha proba de avaliación global que supoñerá o 100% da nota. A nota mínima para aprobar será de 5 puntos.

Os estudantes que non participen na AC nin na AG, figurarán nas actas como [non presentados].

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do *Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado* (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>).

As datas e horas das probas de AG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24. En caso de conflito ou disparidade entre as datas de exames, prevalecerán as publicadas na web da facultade, <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cao Abad, R.; Presedo Quindimil, M.A. e Naya Fernández, S., **Introducción a la estadística y sus aplicaciones**, Pirámide, 2001

Casas Sánchez, J.M. e Santos Peñas, J., **Introducción a la Estadística para Administración y Dirección de Empresas**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2002

Martín-Pliego López, F. J. e Ruiz-Maya Pérez, L., **Fundamentos de Inferencia Estadística**, Thomson, 2005

Martín Pliego, F. J. e Ruiz-Maya, L., **Estadística I: Probabilidad.**, Thomson, 2004

Bibliografía Complementaria

Esteban García, J. y otros., **Estadística Descriptiva y nociones de probabilidad**, Thomson, 2005

García Pérez, C.; Casas Sánchez, J.M. e Rivera García, L.F., **Problemas de estadística descriptiva, probabilidad e inferencia**, Pirámide, 1998

Gonick, L. e Smith, W., **A Estadística en Caricaturas**, SGAPEIO, 2001

Gutiérrez, R.; Martínez, A. e Rodríguez, C., **Curso Básico de Probabilidad**, Pirámide, 1993

Levin, Rubin, Balderas, Del Valle y Gómez, **Estadística para Administración y Economía**, Prentice Hall, 2010

Martín-Pliego, Montero-Lorenzo e Ruiz-Maya, **Problemas de Inferencia Estadística**, Thomson, 2005

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104

Outros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas - Grao en Dereito impártese no 2º cuadrimestre do 1º curso e o profesorado responsable está integrado por María Gómez Rúa.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito mercantil				
Materia	Dereito mercantil			
Código	V03G020V01205			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Bouza López, Miguel Ángel			
Profesorado	Aldavero Mora, María de la Paz Bouza López, Miguel Ángel Buenosvinos González, Héctor			
Correo-e	miguel.angel.bouza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Dereito Mercantil é unha materia que se cursa no segundo cuadrimestre do primeiro ano do Grao en Administración de Empresas na que se estuda a normativa mercantil máis relevante.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Identificar os suxeitos que teñen a consideración de empresario a fin de poder determinar *quén é responsable, fronte as terceiras persoas, das actuacións que se realicen no mercado.	B10	C3	D1
	B13	C4	D3
	B14		D5
Coñecer as particularidades e trazos propios dos distintos tipos de sociedades mercantís, de tal maneira que se comprenda a figura do empresario social.	B1	C3	D3
	B2	C4	
	B10		
	B13		
Dominar a regulación xurídica sobre a actividade dos empresarios no mercado, de xeito que se poida comprender de forma básica o marco legal no que se desenrola unha actividade empresarial.	B14		
	B1	C3	D3
	B2	C4	D5
	B5		
Determinar que norma xurídica é aplicable a cada caso concreto, para poder resolver de forma práctica posibles problemas expostos en relación coa actuación do empresario no mercado.	B10		
	B1	C3	D1
	B2	C4	D2
	B10		D3
	B13		D4
	B14		D5

Resolver de forma razoada os problemas xurídicos expostos.	B1	C3	D1
	B2	C4	D2
	B5		D3
	B8		D4
	B10		D5
	B13		
Adquisición de habilidades de comunicación oral e escrita.	B1	C3	D3
	B2	C4	D5
	B5		
	B8		
	B9		
	B10		
	B14		

Contidos	
Tema	
INTRODUCCIÓN Á NORMATIVA MERCANTIL.	CONCEPTO DE DEREITO MERCANTIL. FONTES DO DEREITO MERCANTIL.
ESTATUTO XURIDICO DO EMPRESARIO.	EMPRESA E EMPRESARIO. PUBLICIDADE REXISTRAL. REPRESENTACION MERCANTIL.
PROPIEDADE INDUSTRIAL.	PATENTES. MARCAS. COMPETENCIA DESLEAL.
DEREITO DE SOCIEDADES.	INTRODUCCIÓN. SOCIEDADES PERSONALISTAS. A SOCIEDADE ANÓNIMA. A SOCIEDADE DE RESPONSABILIDADE LIMITADA.
NOCIÓNS SOBRE CONTRATOS E TÍTULOS VALOR.	CONTRATOS MERCANTÍS. TÍTULOS VALOR.
CONCURSO DE PERSOAS XURÍDICAS E FÍSICAS.	A INSOLVENCIA. PRINCIPAIS ASPECTOS SUSTANTIVOS E PROCESUAIS DO CONCURSO DE ACREDITORES.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	56	84
Prácticas de laboratorio	20	20	40
Exame de preguntas obxectivas	2	24	26

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Na clase maxistral exporanse e explicarán os aspectos máis relevantes dos distintos temas que integran o programa da materia. O obxectivo é que ditas clases constitúan unha base de coñecemento que deberá ser completada por outras vías, tales como a realización de casos prácticos, actividades de seminario, lecturas recomendadas, estudo persoal, etc.
Prácticas de laboratorio	As clases prácticas consistirán, principalmente, na resolución de problemas xurídicos que xurdan dun suposto práctico. Nelas terase a oportunidade de profundar nos distintos temas que integran o programa da materia. Deberanse manexar directamente os textos legais, e responder de forma fundada ás distintas cuestións expostas en relación cos problemas que se susciten. Tamén se procederá á contestación escrita de cuestionarios de distinto formato relativos á materia explicada nas sesións maxistrais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Nas leccións maxistrais, responderanse as dúbidas que se poidan ter sobre a materia.
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas de laboratorio atenderase de forma individual ou en grupo ás cuestións relativas ás dúbidas que poidan xurdir na resolución do caso exposto na clase práctica.
Probos	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	No exame analizarase a capacidade de raciocinio tendo en conta o explicado nas leccións maxistrais e nas prácticas de laboratorio.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Sesión Maxistral seguindo o método tradicional. As clases maxistrais son imprescindibles para "Avaliación Continua" (AC) e moi recomendables para as probas de "Avaliación Global" (AG). Nas clases poderanse expor cuestionarios sobre materias explicadas.	40	B1 B13	C3 C4	D3 D4	
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio son imprescindibles para "Avaliación Continua" (AC) e moi recomendables para as probas de "Avaliación Global" (AG).	20	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B13 B14	C3 C4	D1 D2 D3 D4 D5	
Exame de preguntas obxectivas	A "Avaliación Continua" (AC) inclúe unha proba final que se realizará na data oficial do exame para cada oportunidade de avaliación. A "Avaliación Global" (AG) realizarase na data oficial do exame para cada oportunidade de avaliación. A "Avaliación Global" (AG) non require da asistencia a "Avaliación Continua" (AC) podéndose obter a máxima nota.	40	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B13 B14	C3 C4	D1 D2 D3 D4 D5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para acollerse ao sistema de "Avaliación Continua" (AC) o estudante deberá asistir regularmente a clase (teórica e práctica) non existindo un número mínimo de asistencias obrigatorias. As actividades avaliábeis (todas voluntarias) ponderarásen en función do número de probas realizados no curso. A calificación mínima das actividades será igual a cero (0).

Ó alumnado que non aproben a materia na primeira convocatoria do curso académico, conservaráselles a nota obtida no sistema de "Avaliación Continua" (AC) nas prácticas de laboratorio e nas sesións maxistrais na convocatoria extraordinaria do mesmo curso académico.

Alternativamente ao sistema de "Avaliación Continua" (AC), o estudantado poderá optar a ser avaliado cun sistema de "Avaliación Global" (AG) que suporá o 100% da cualificación. Tanto na primeira como na segunda convocatoria.

Na convocatoria de fin de carreira, o sistema de "Avaliación Global" o 100% da cualificación.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

O horario de titorías atoparase no MooVi da materia e o procedemento de solicitude das mesmas.

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de "Avaliación Continua" (AC), ou alternativamente optar por unha proba de "Avaliación Global" (AG) en calquera momento ata a data oficial do exame.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado

(<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Sánchez Calero, Fernando., **Principios de Derecho Mercantil.**, Última edición.,

AAVV, **Código de Comercio y legislación complementaria.**, Última edición,

Bibliografía Complementaria

Jiménez Sánchez, Guillermo (coord.), **Lecciones de Derecho Mercantil.**, Última edición,

Broseta Pont-Martínez Sanz, **Manual de Derecho Mercantil.**, Última edición,

<http://www.westlaw.es>,

Recomendacións